

138 / 2
1911

თეოფილ
ბრეზინის

ნაკადული

საყმაწვილო
შურნალი.

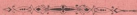
მ ა რ ტ ი
№ 5

1911

ვალიყალი მუხვილა
მხიკა წლომანათიხის.

შინაარსი:

I—როგორც შენ შე, ისე მეც შენ, — სურათი	1
II—სოფლის სკოლა, — ლექსი ბაბადანასი	3
III—დიდის ქვების თავგადასავალი, — ჭ—ისი	5
IV— ბაჭიები, — (თარგმანი) ანექსი.	9
V—საწყალი კაცი და მდინარე, — (იგავი) ად. შირიანაშვილისა.	15
VI—რა ნახა და რა გაიგონა მოუსვენარმა ხარაბუზამ (თარგმანი). №.	16
VII—შხამა სოკო, — (თარგმანი) ნ. ავალიანისა.	20
VIII—გასართობი: ციფრების ამოცანა, ანდაზები, რებუსი და აღსნა	23

საქართველოს
საბავშვო ჟურნალი

წელიწადი 80-VII.

№ 5

მ ა რ თ ი 1911 წ.

3724

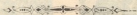

საქართველოს
საბავშვო ჟურნალი
თბილისი

როგორც შენ მე, ისე მეც შენ.

შინაარსი:

- I—როგორც შენ შე, ისე შეც შენ, სურათი 1
- II—სოფლის სკოლა, —ღუქვა პაბიდანსია 3
- III—დიდის ქვების თევზადსავალი, — ჭ—ისა 5
- IV—ბაქეები, —(თარგმანი) ანუტასია. 9
- V—საწყალი კაცი და მდინარე, —(იგავა) ზღა. შირიანაშვილისა. 15
- VI რა ნახა და რა გაიგონა მოუსვენარმა ხარაბუზამ
 (თარგმანი) № 16
- VII—შაჰა სოკო, —(თარგმანი) ნ. ავღაიანისა. 20
- VIII გასართობი: ციფრების ამოცანა, ანდაზები,
 რებუსი და აღსნა 23

სოფლის სკოლა.

თელის თაფში, ტუისა ზირანს,
კახტა სკოლა წამოჭიმეს;
ვინც შექნება, უკვირო, უკვირო!—
იმხიან „იმე, იმეს“...

ღურგბლი და კდღატა
შემათბნენ თითქმის ორ თვეს;

თხრატმა და შეკირდებმა
სკოლის ეხი ბაღით შორთეს.

უძლის სეებს კარს შაფულეს
ძაბობინე მთის ბაღასი;
კოცინებმა კდმინერგეს
ეფუილები, ვარდ-სამზახი...

შეუთბად შემთბდა
სკოლის ბაღში ცქეტი ელა:
კაპკვირუბ შეკირდები,
კაიტანა ეფულგან ლელა.

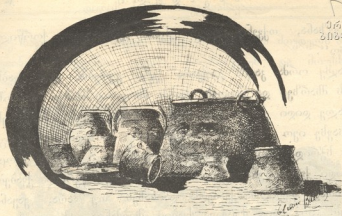

საქართველოს
აკადემიის

სწავლამდაც მარჯვე განდგო,
 აჭარბებს და სჯობნის ეკლას;
 მოესვენარს მეტ სასელოდ
 ეძხიან „გრელ ზეშელას“.

ბაბილონა.

დიდის ქვაბის თავგადასავალი.

რომ შეძლებულ ახსნაურძვილის ესოდია, კაკლის ხის ქვეშ, იღებ ორი დიდი ქვაბი, ერთი უფრო მოხდელი და მეორე—მომცრო.

მომცრო ქვაბი ეუბნებოდა დიდს:

—ხედა როგორ ითმუნ, მოელი დღე ამოდენას დაგაორევენ; სადაც კამლი მდებდა, შენ იმითი ძაყარი ხარ; დებრთმანი, მე შეეწუხდებოდი ამდენის ბქეთ იქით სეტიადით.

—კარგი, კახეშვი, შენი თავი რაღაცა გგონია,—მოუგო დიდმა ქვაბმა:—მაშ რისთვისა ვართ, თუ გაჭირვებამი არ მოგვიცხმბრებენ; ქორწილი, ქელესი, წირვა უხეშოდ არ იქნება. მოედს სოფელს ვუქმსასურები. აი, ახლაც, არ ვიცა, რად დაიკვიანეს, სურნის სმა მესმის და მე კი ისევ აქა ვარ.

—მე კი არა მხურს, რომ შენ მაგრე დადისარ, იმბრთმაც მოქნახავ ხოლმე ხშირად მკადაყებს.

ამ დროს მოისმა მხილი: „მისა, მისა, კოკორახნით იღამ

კამოკუნანს, თქვენი დიდი ქვაბი გადმოვუთ, ქვეყნისა
 კუბქსოა“.

ძალე ორმა კაცმა გაუყარა კერა ქუჩებში დიდ ქვაბს,
 გაიღეს მხარხედ და წაიღეს. ქვაბმა მხოლოდ მძიმედ ამოიოხ-
 რა. ძალე დიდი ქვაბი კოკორანსთ ილას უხომი მიიტანეს.
 ესო სავსე იყო ხაღსით; ქორწილის სამხადისმი, ზოგი
 ხახუნა სჭრიდა, ზოგი ბრინჯს არხედა, ზოგი ქათმებს ჰსოც-
 და. დიდი ქვაბი მუა ადგილას დასდგეს სხვა წვრილ ქვაბებ-
 თან ერთად. წვრილმა ქვაბებმა დაინახეს თუ არა, ეკახნი
 ასტეხეს: „ოჰ, დიდ ბუნება ქვაბიც მობძანდა, ახლა კე ვი-
 ღას დააცლის, ბაებე დევიკით უნდა იბურტუნოს, სამეტნა-
 ვად როცა ბლომად შეძას შეუკეთებენ“.

ერთ ზეტარა ქვაბს და თანგირას ამ დროს ბაძსი ჰქონ-
 დათ. ზეტარა ქვაბი ამბობდა:

— რა ჰქონა მკე დიდ ქვაბში, სწორედ საზღლენე წეალი
 უნდა, რომ კე ბავსო; მე ვი რომ დამდგამენ, სულ კარგი
 ტებილი საჭმელი უნდა ვააკეთოს.

— რასა ჰაკუსულობ, — უბახუხა თანგირამ, — მე და მენ ამ
 ესოს არ გაყვანილებართ და დიდ ქვაბს ვი, სახლი არ არის
 და უბანი, რომ მოუღილი არა ჰქონდეს.

ამსიაბაში ივანე მხარეულმა ხაჭვარა ერთი აკუსული ხა-
 რი დიდ ქვაბში, დაძსსა წეალი და ექვსმა კაცმა შესდგეს
 სედადგარსედ, რომლის ქვედაც კარგი კახალებული ცაცხლი
 ესო.

ძალე დიდი ქვაბი ახმაურდა და დუღილი დაიწყო, სხვა
 ქვაბებმაც ხმა მისცეს, მხოლოდ ზეტარა ქვაბს, რომელიც
 იკუხობდა, სეძმი ტებილეულს აკეთებენო, წეალი დაქმრობდა
 და სსცადავად გაჭკიოდა: მიძუელეთ, მიძუელეთ, ძირი მეწვი-
 სო! ეურს არუინ უგდებდა, მხოლოდ დიდმა ქვაბმა უურო
 მეტად დაიწყო დუღილი, კავავრებულმა, რომ ეურს არუინ
 უგდებდა ზეტარა ქვაბის მწუხარებას; ამ ხმაურობასედ მხარე-
 ულმა ივანემ მოიხედა და ზეტარა ქვაბი დაწვას გადაარჩინა.

მდე სიდიდის მოხსნად. სიდიის ზატონის მდედელს სუფრის
 თხებისა სჩქელები; ექვლა მოკროვანენ და მოუსნდენ
 სუფრის.

სადმო ხსია იქებოდა, რომ დიდი ქაბი დაცდეს,
 ვახუთივეს და იქვე ბუღელთან დისდეს; იმის ხსლოს იგვა
 მოხდილი თხვირბ ქაბი; ეტობოდა, ისიც ისუენებდა ჯაფის
 შეძევ. მოიკითხეს ერთმანეთი, რადგანაც წინად შეხუდროდენ
 ერთი მეორეს, რის შეძევაც თხვირბ უამბო მეორეს:
 — წარმოიდგინე, დიდო ქაბო, ესლახს ერთ ოჯახში ვიუვი,

ეროვნული
ბიბლიოთეკა

კარგი ქორწილიც ჭქონდათ, მხოლოდ სიკვდილი მოუხდებოდათ. იყო და ის მოხარბეს; კაცთაგან, მძიმესხლისა რომ თავსუდ წამოადგათ, ფაცხა-ფუცხი ასტეხეს, მკრამ, ხომ იცა ხუხის მოხელეების აბბავი, რომ დაინახეს, რა გამრთელი სიჭქელი კეთდებოდა, თანაც სუხი მოუვიდათ სიკვ-და-სიკვ სხიელუბლისა, რადაცა იხურხულეს და ვუელახედ თავში კი ისინი წამოუსინდნეს სუფრას.

მტლე ხალხიც დაიძვდა, ვუელახი წავიდ-წამოვიდნენ, დიდი ქვბი კი მინ აღორც კი წაუღიათ, იქვე ახლო უბნში ერთი ქელეს-კაცი მომკვდარიყო და იქ წაიღეს. ქვბი სხლდო მუიტანეს. ერთის თანხის მუტი არა ჭქონდათ იმის მტრთახებს. ერთ ტახტსუდ მკვდარი ჯდოთ და მკორესუდ კიდევ მოთავსებულყო ქართვი თუკლე თავის კქხის მუღლით. კარგად ხშირი ბინდი იქებოდა, რომ ძღღმა ვუვა ასტეხა; უფროსი ბიჭი, რუა წლის კიორკი, მძიმესუ კარედ კაიჭრა და, ცოტად ხანს უკან, მუმიოუკანა მუხობელი ტომოთუ; კოეობოდა—ტომოთეს ბუერი კვლო, ხიხის კაღოები სულ ღაფში ჭქონდა მოხურლით.

— თუკლე, — მოებრუნდა ქართვეს, — ვურსად ვურსი კახედი, ფული არავის მახესხა; ვუელა ამ ეხოსა მინოეს კირბოდ და მუც, მუტი გ'ხა არ იყო, ადამის მოკვლადზარაკ; ორ ცხვბრს იძლევა, ღვიხოს ქელესხისთვის და ცოტადღენ ფულს, რაც მკვდარს კოევა დასამარხად. მხოლოდ კქხს თუეს უკან უნდა ხაბბარო ფული და, თუ ვურ მიუცი, სხლიადან უნდა გახეიდუ. მუტი გ'ხა არ არის, ხომ იცა—უქელესოთ ვურ დაჭმარხამ მუნს ქმარს. ასე, თუკლე, რას იხეძ, აქ რომ კაცი მოკვდებ, ხომ სხლიც ხედ უნდა კადააკო; ასეუ ხუფნი ხუეულობა!

თუკლე კი მწარედ სტიროდა, მოსთქვამდა ქმარს და სწუხდა, რომ კქხი მუღლი უღუეკმა-ზუროდ რეებოდა. დიდი ქვბი უურს უკადებდა და, რომ მესმლებოდა, ისიც ტირილს ამოუძუებდა.

ბ ა ჭ ი ე ზ ი.

(თარგმანი)

ასევე უნდა. ძველი დღე აღერსით
კამოიკურებს მსუ და თბილის სსიკებს
დღეა-მისწის აგრეკებს. მინდურები და
სათითები მუვანე ბღლხით შეიძინა,
ხეების ხორხი ფოთლები კაფოთქე.
ერთის ტოტიდგან მკორესხედ მხიარულად
დაფრინავენ და ჭიკჭიკობენ ფრინველე-
ბი. ბუჩქებში ჭრიჭინები დახტან, ფუტ-
კრები სუხუნობენ. კამოიღვიბი ეკვლავურბი და მხიარულად
სწლამსი აძლევენ კასხურელსა.

ახლად კაფოთქელ სხირ ტუის ზირბდ, დაბღლი ბუჩქნარ-
ბი, ფიჭვის ტოტებით მაუედროებულს აღვილას მშვიდდ
აწვა რაი ზმწიბ სადირი. მოვრბო ტახი სხირისა და რბი-
ლის ბეწვითა ჭქონდით დაფარული, კრბელი ურები მღლბ
აეღვიტბო. იცათ, ვინ იუვნენ? ბაჭიები. სუსტები იუვნენ ჯერ
ისეუ ზმწიები და წამწვეტებულსა და ბოლოში ცოტათი

კაბორტელებულს ზირს ძლიერს აცმაცუნებდნენ. დედა-კი სვეტიცხოვლის
სვეტიცხოვლითა უკანა ფეხებზედა და სითითოდ ჰლოკდა ბაჭი-
ებსა, თან ორად კაგოიფის სედა ტუხებს აცმაცუნებდა.

დეე უკვე მიიწურა. ხეებისა და ბუჩქების სრული დედა-
მიწას კადანსწოდოდა და ხამავად შხის სიციფის სელ-სელა
სითბო ელყოდა. იკრძნეს ბაჭიებმა სიღამის სიკრილი და
დედის მიეხუტნენ. აკურა ხამრეთისაკენ ცახედ ვარსკვლავი
კამოხნდა; ხამოხნელა. წამოხრა უცებ ბაჭიების დედა, უკანა

ფეხები ძირდად კაიჭიან და ბუჩქებში კადანსრა. სიქლამ ტო-
ტებმა ლაწუხი მოიღეს, მაგრამ მამინვე მიხწედა ხმაურობა.
სიქლ კუნძზედ მჯღამმა ციცინათელამ ჩასურული ბაჭიები
კაბნათ. მოსველებითა სინახეთ ბაჭიებსა სავსი დაფინადის ბუ-
ნაკში. მუქლი და ქინკლა თავიანთის სიძღვროთა და სუილით
თითქის ხანას კუბნებთან ბაჭიებსა. მხლოლად დამის ფრის-
ველმა დაიქვირა. მესტხენ ბაჭიები, კამოკლავით. უვირლი
უფრო ხმა-ძღლა კამეორდა. მუძინებული ბაჭიები კრთმხვის
მაგრე კეკროდნენ.

საქართველოს
საქართველოს

დიდის კრილმა სიამ დაჭებრა უკვე ვარსკვლავებზე
მეორეხედა ჭერებოდნენ ცასედა; აღმოსავლეთისკენ ტყეში ცის-
კრის სხივები გამოკრთა.

სციკვით ზეწია ბაჭყალის; მძიურები არიან!.. უცბად მორი-
ახლოს რადცა ფანუნი შემოესმიათ. მიძმა აიჭანა ბაჭყალი,
აღახცახდნენ, ერთმანეთს მიეკვრნენ; სავს-დაფენილს ბუნაგში
გახინაბნენ, ეგრები სცქვიტეს. ერთხელ კადევ შემოესმიათ ლა-
წუნი და უცბად დედა ხაუნტათ ბუნაგში. ჭეიანიით მიეკვრნენ
გახარებული ბაჭყალი დედასა და მამინეუ თეთრსა და ბუნუსიან
მეცელ ქვედ შეუძრნენ.

მდეუ მხეც ამოვიდა, მიდმო კანათა; ვუელამ კადვიძა,
ვეელა მოცაცხლდა. წვრილ ტოტებსა და ბაღახებს შე
ხანარებულმა სხივმა ბაჭყალთანაც შეაბუქა. მოელის დამის უძი-
ლო ბაჭყალის დადლილი დედა გაწოლილიყო ბუნაგში
სიკრძეხედ, ზატარა ბაჭყალი-კი, ხან იქვე დედის ახლო ცო-
ცაქნენ და როკორდაც უხერხულად ინწორებდნენ ზატარა
ყვებსა, ხან იჭიმებოდნენ და იუქმებოდნენ; ან არა და,
წამოსუქნებოდნენ უკანა ყვებსედა და წუნარად ადევნებდნენ
თვალს იჭურობასა და მორი-ახლოს მივინაჲ მწერებსა.

მოელის დის განსძვლობაში მხოლოდ ათასში ერთხელ
გამოვიდოდა ბაჭყალის დედა ბუნაგიდან, შეჭვენეჯდა ვერხვის
ქერქსა, ან წახწიწკნიდა ფოთლებისა და მწვანე ბაღახსა და,
შემოესმიათ თუ არა ბაჭყალის ჭეიანი, მამინეუ გაქანდებოდა.

დღეობით-კი არა სიათობით იხრდებიან ბაჭყალი და
სღაპრულ კმირებოვით თან-და-თან უფრო თვისუფლად და
გაბედულად მოძრაობენ.

კვირსედა მეტია უკვე, რაც ბაჭყალმა ქუეხიერება ისილეს.
გამოკრთა თუ არა მისი ზირველი სხივები, ბაჭყალს მამინეუ
გამოევიძიათ. წვანან თავანთს ბუნაგში რბილს ხავსეხედ ბაჭყ-
ალი და მოუთმენლად უცდიან დედასა, რომელმაც კუძის სილა-

მოთივე დახეობ თავი. კარგად მოძხვედა უკვე, მაგრამ ^{არცაფერა} ^{დაცვა} ^{არცაფერა} ^{დაცვა} ბის დედა არსადა სხანსი. ბერუჯელ კანძხეს სცოდნედ დედა-
სა, მაგრამ არ იქნა, არსადა სხანდა.

მოძუდღევდა. შხემ ძღლა აიწია, დედაძისა და ტყის
აღურსით გადმოჰხვდა. ტოტებსა და ტოტებს შუა შხემ ბაჭი-
ების ბუნაგში შეაძუქა. წვანხ სწული ბაჭიები და სწუხან
უდებობსა. იწუხეთ, თბლებო! დედა აღარ დავიბრუნდებო.
სამუდამოდ დუთის ანაბრად ვავიძუო!.. სძირ ბინდამდის
ელოდნენ სცოდნე ბაჭიები დედასა, მაგრამ მოძილმა და
წუგრილმა გაბუდვინა ბოლოს და ცხცხით გამოცოცდნენ
ბუნაგდან. ვაჟელს ვაფხუხებხედ მოძითა თროდნენ. რო-
გორც იყო, ხელანკელა მურხისა და ვურხის ბუქისაგან
გასწიეს. შეინძრნენ ფოთლები, დილის ცარი დაბუგურეს.
ბაჭიებმა ნამიანს ფოთლებს ხრამუნი დაუწიეს. მაგრამ მოყ-
მოდით თუ არა სიადანქი ოდნავი ფახუნი ან სძურობა,
მაძინვე მიწახედ ინაბუოდნენ. ვეკბრიელათ შიბურებს მურხისა
და ვურხის ფოთლები. მოიკლეს თუ არა მოძილი, ბაჭიები
მაძინვე ბუნაგში დაბრუნდნენ.

გავიდა რამდენიმე დღე, ბაჭიები უდებოდ სცხოურთბენ.
დილის ბუნაგში წვანხ, ღამე-კი, მიწუნარდებ თუ არა ვაჟ-
დაფერი, გამოდიან ტყეში, სწიწქიან ბღაზისა და ფოთლებსა,
დასტანს მხიარულად და, მოტკვრენ თუ არა ეურს სიკვლე
ფახუსი, მაძინვე უკანა ფახუხედ დეპიან და ვაფხიცვებით
ეურს უკლებს სძურობას.

II

გასაფხულის კულია. მინდურები ვაჟილებით
არის ამწვანებული. დედა-ძისა ღამემ მოიცვა. ამოსცურდა
მოვარე და თვისი ვურცხლის ფერი მერთალი მუქი ცელქად
შეათამაძა მინდურად აქა-იქ გაბნეულს ნაძხვად. ბაჭიები მიხ-
დომი გამოცვრუნდნენ. ივრკელი თვისუფლებდა!.. კარემყო

ქართული
საბჭოთაო

სიძულებით, მოლოდინით მოლოდინის ნაკადულებს დასრულებს.
სუსტად.

აქვს შედარების სიომაც დაუბერა, ხის ფოთლები შეპირი-
და და მოქალს მინდორს ტაღდასავით გადაურბინა. შეეხო
ბაჭყალსაც, ხორხს ახეულს რომ სწიწვინდნენ... შორით,
სოფლიდან მძიმების გაბმული ეივლი შოისმა. მაგრამ ეუ-
დასჯე მძლავ დაზიან მძლავი გაჭკიოდა ეივლიელის; იმისი

სხლი სოფლის ბოლოშია, ნაკადულის მხლობლად, უფრ-
დასხვად.

— ჭირი და ამოწვევებ! — შესძახა გაჯავრებულმა დარია-
მა, მძიმის ეივლმა რომ გამოვლიდა.

მაგრამ მძლავი თაჯისას არ იძლია და უფრო და უფრო
ხმა-მძლავ გაჭკიოდა „ეივლიელისა“, თითქო განკებ აბრწი-
ნებსო.

დარია ქუხში გამოვიდა. შორს, დაბურულ ტეიდან, ცის-
კარს თაჯი ამოეყო. იქით სიღდაც გულწითელა დამქეროდა.
ბანებ ქვეშ ბეღურა ხიტებს გაჭქინდით ქივილ-სივილი.

მიიარ-მიიარა ქაჩის ვარძეში დარია; ბაკში შეიხვდა.
მროსები ჯერ ისევ იწვნენ და სარმაცად იცოხნებოდნენ.

— წაველ მინდორში, ახეულს დავათვალაურებ! — წაველ მინდორში, თაუშელი გაისწორებ და ნაკადულისაგან გასწავ.

დილის ცისკარს თანდთან უფრო ახრდებოდა და ნათლად ამუქებდა, მკრამ დამის სიბნელე თითქოს არ უთმობდა ჯერ კიდევ თავის უფლებას სინათლეს; ადვილ-ადვილ ისევ სიბნელი ბინდი იყო ჩაწოლილი მინდორებს, ტუყებსა და ბუჩქებში.

სუბურს დროამ ნაკადის ტოტსა, რომელიც მინდორისკენ მიდიოდა და ბღბლით დაუყენილ ბილიკით გასწავ, თან ორსვე მხარეს სხსიაბოვნოდ ამწვანებულს ახეულს უცქეროდა. უცაბ მხსლობლად ბღბლსა გამოირიდა, გამოიტყუნებ შეძინებული ბაჭები და კსა-დაბნეულები, მძიმედ, სკუნ-სკუნით, ახეულში შეერთუნენ. გამოიყვიდა დროამ, დაქწავ და ორივე დაიჭირა. საცრდავეები მიძისგან მოლად ცახცახებდნენ, მსხეში გამბულ ჩიტებივით კული უცქედათ.

ანეგახი.

(გაგრძელება იქნება).

საწყალი კაცი და მდინარე.

(0 3 2 3 0)

რთი ღბრბბი კაცი მდინარის ზბრბს
ბდგბ და ჩბბბბ:

— კაცი ბსე დაბბბბრბბ, რბბმ ზდგბ
ბრ მბნბხბგს; ნეკბუბ ბბბბბი მბმბბბ
მბმბბ, წბუბბუ და ზდგბის ნბხბბს ვუბბბ-
სბ.

— რბ მბმბბბბ კბნბბ, — კბმბუბბბსუხბ მდბნბრუ, — მუ ბუბ-
ბბბ ზდგბისკბ მბუბბბბბბ; ბუბრ ღბრბბბბბბბბბ მუბბბბ მბნბუ-
ნებბბ ზდგბ; ბრც მუბბბბბბ დაზსბბბბუ მრბბბს, მუბბ მუბ-
ბუბ, ნბტუბრბბს ბკბსრუბბბ, ბბბბბუ ზდგბს კბხბუბბბ; მუბბ ბრც
ქბრბ მბნბბ, ბრც კბის ხბრბუბ.

— მბბბბბბბბუბ ვბრ, მდბნბრუუ, — მბუბბ სბწუბბბბ, — მუ
რბბ მუბბ ბუბ-ბუბბბბბბბ კბმბბბბ, ღბრბბ კბცს ზუბრ ბუბ-
ბბბბს დაბბბბბბბ და მუბრუ ბსე უბუბბბბ ზდგბსბ.

ბლ. მბრბბბბბუბბბ.

რა ხახა და რა გაიფხონა? მოუსვენარმა ხარამუხამ.

(თარგმანი)

მხანაცს, მძუფნიერ ხარამუსას, რომელსაც, ძვირფასს სურამუს-ტივით, და შწავსედ უბჭვრიალებდა შხესედ სურგი და ფრთები ჭქანდა ცისარტყელას სსვად-და-სსვად ფერით მუკუელი:—სად დაიკარგე აქამდე? კარგა ხანია, მენს მოლო-დინში ვართ, რადგან დაგვიბრდი, დღეს რასმე კაამობითო.

ძართლაც და მოუსვენარმა ხარამუსამ ძალიან კარგად იცოდა, რომ თავის ამხანაგებში სილამაზით და სიკოხტავით უკუელს სჯობდა და ამიტომ უუვარდა იმათ წინაშე კაკლუ-ცობა.

— ოჲ, რა ხარიები ხართ! — მიუცო ხარბოუსამ, — ვინდის
 გაციონ, სად ვიყავ, ან რა ვნახე; ძლიანა მოხოვეთ და იქე-
 ბა გაამბოთ ცოტა რამ სეურადღებო.

ხარბოუსები ძლიან ცნობის მოვედრულნი იყვნენ, რადგან
 მოუსვენარი ხარბოუსა ძეცად კარცად მოუთხრობდა ნახულ-
 გაგინილ ამბებს; ტყვილად არ დაბრქვენ მოუსვენარი; მისი
 ტოლი და ბედალი მთი შორის არ ერია; ამიტომ შესრუ-
 ლეს მისი თხოვნა და დაუწვეს სვეწხა:

— სვეწო ტურფუ! უბრს სუ გვეტუი, ვუამბე, სად იყავ, რა ნახე?

— მამ, კარგი, — დაიბნულია მოუსვენარმა და გამძღა
 კმელუცად თვისი ფრთები, რომ თვის ტოლუმს ერთსელ
 კიდევ თვბლი შეეღოთ იმის მშენიერებისათვის, გადღურინდა
 წმინდა ქოლის ღეროხედ და კარს შეძისსა დახარხნი
 ხარბოუსები.

— გუბის მშენიერი დღე იყო, — დაიწყო მოუსვენარმა, —
 და ახალ ნახათლსე გადვიფრინე ტყეები და მინდვრები, ჭვალა
 და წვალა, მკრამ მძლი-ძალა ვერდებოდი ხან ოქროს ფერ
 ჭვავსედ, ხან ავეჯებულ უგრესელსედ, რომლიდგანაც თაფ-
 ლის სენი მოქიანდა სიას; ხან მიუხლოვდებოდი ადამიანის
 სახლის, ხან შევედრებოდი სურსელოვან ვვაილეებს და ან
 თეთრ ფარდას რომელისამე კოცტა სახლისას; ბოლოს მომა-
 კანდით და დაჯბირე მისისკენ წამოსულა, მკრამ უცნად
 დავინახე მდლობსედ მშენიერი საგარავო სახლი, რომელიც
 ვვაილეებში იყო სამღელი. ხედა ვნებურად შეხერდი და
 გადაუწვიტე კადმხედა ამ მშენიერ წაღვოტში.

ღამდებოდა; მზე საესვენა ტვისკენ; მხოლოდ ხის წვეთოვ-
 ბი იყო განათებული მხის ოქროს ფერ სხივებით; ფეცნის
 სასტად ბზოადენ ვვაილეებში. დავეძი ვარდსედ, რომელმა
 მიძისდა თვის საუცხოვო სურსელებით და დავიწვე თვბლი-
 ერება იმისი, თუ რა ხდებოდა ხემს კარმეო.

აივანსუდ, რომელიც შეკუული იყო მწკნისთა და ბით, დავინახე სიუჟარული გოგონა, რომლის დაღვრემილ სასყეს სიბრძლეულით ვეღარ უუერე. რადაცას დაუდარდიანებისა და გარემო აღარ იხიდავდა-რა. იჯდა სიუჟარმელში და თითქოს სიუჟემდა, მკერამ, აი, შეიმშუმნა და სელის საბიჯით გასწია ოთახებისკენ.

აუღეცი და მიუფრინდი მის ახლოს.

გოგონამ სემბდ შეღო კარი სასეზრად დაბელებულ ოთახში, სადაც სიხუმეს არღვევდა მხოლოდ მძიხე სუნთქვა ზატარა ავადმოაყისა, რომელიც იწვა თავის საწოლში სიცხისაგან დაწითლებულ ლოკებით და გაუიცხებულ ტუჩებით. მის ახლოს იჯდა მამა და დაღონებული დასცქეროდა თავის ბიჭიკოს. ცოტა მოძორებით იჯდა მოხუცებული კამდელი და რადაცას ურევდა კოვსით ჭიქაში.

— შენ, ხემა ელო, წასულიევე დასამინებლად, — უთხრა კამდელმა გოგონას, — თორემ შენც ბინდ-ბუნდი იყო, როცა ადგი და ღამეც არ გემინა კარვად, დახე თვალეები, როგორ გამჩნება.

გოგონა ხმა-სმოულებლივ მიეკრა ბებერს და შემდეგ კავიდა ოთახიდან.

მეს უკან გავევი.

როდესაც შევიდა საწოლ ოთახში, დაიწყო გულ-საკლავად ქეთინი და ისე ტირიდა, თითქოს იმისი ზატარა გული საჭერ-საჭერ ივლიავებოდა. შემდეგ, უცხად სახე გაუბრწყინდა, დაიხილა მცხოვრის ხატის წინ და დაიწყო გულ-დახატრულმა მსურვდლე ლოცვა:

„კეთილო ფუყვლავ! — ბუტბუტებდა ზატარა ქალი, — შენ წამართვი ხემა სიუჟარული დედა, სუღარ წამართმევ ხემ ზატარა მამიკოს; დაიუბრე ეე მანც, თორემ მამილოც გახდებარდით ავად. კვირდები, რომ ვიქნები ჭკვიანი და გამკონე, ოღონდ შეასრულე ხემა ოსოენა“.

შემდეგ გუხდელად მიწვა სწოლზედ და ჩემიანა, ამსობაში დადამდა კიდევ; შევიდა გამძელი ფრთხილად, გახდა ელის ტანისმოსი, ჩაწვინა სწოლში, გასწორა კანდელი და ფეს-აგრეუთი გავიდა ოთახიდან.

გოგონას ეძინა ღრმად და მშვიდად, თავი უღვა ფრთა გამძელი ანგელოზი და იცავდა მის ძილს.

მე ფარდას მიუყვარე.

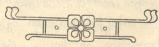
გათყნდა; გაიღვიძა ჩვენმა გოგონამ და დაინახა თვალ-წინ მოძლიძარე და ბუდნიერი სხე თავის ძამისა; ზატარა ქალი შემოესვია კისერზედ და ჭკობს:

— მძილო, როგორ არის ძილო?

— უკეთაა, ჩემო მუირფასო გოგონავ; ექიმმა სთქვა, საშიშმა მდგომიარებამ გაიარაო.

მძიმ და ელომ გულით გადაკოცნეს ერთმანეთი. ამ კოცნით უფრო მეტი უთხრეს ერთმანეთს, ვიდრე სიტყვით იტყოდნენ. გოგონამ სჩქაროზედ ჩაიკვა და გაიქცა ბაღში: ისეობს სისარულმა გაიტაცა, რომ ეგონა მხეც დღეს მეტად კამკამებს, ფრინველებიც მეტად სიუცხოვოდ ჭიკჭიკებენ და უგვილებიც სულ სხვა სურნელებს ჭეყნენო; თითქოს უოჯელავე ულოცავდა ამ ბუდნიერ და მხიარულ დღეს....

მოუსვენარი სარბიუსა გახუძდა, მავრამ მისი ამხანაგები დადონდნენ, რომ მოთხრობა გათავდა; ჩამოართვეს სიტყვა, ამ მოკლე ხანში კიდევ რამე გვიამბო და შემდეგ ბზუილით გაფრინდნენ სხვა და სხვა მხარეს.

შხამ სოკო.

(ცოცხალი მკვანა)

პეტრე მროძის მოკვარე ნატო ვოკალითვის ეხმარებოდა დედს ბუბობაში. დედა სდილს ამხადებს— ნატოც იქვე უვსოვსებს, შველის: ბრწყინ და რუკსაყვ მწვანის, ცერცას, ისინანსისა, მკუნის, უცქის ვაძლის, მსხლის და სხე...

— უხად, ნატო! ბებებ დედა, — ხლბუე გეტობა, მოხერხებული და მროძის მოკვარე იქნები.

დაინახა ერთსელ ნატომ — დედამ განჯინიდან რაღაც მკვი ნატოც კამოილო, ვარუცხა და ხსილო ქვამში, რომელშიც წვენი დედა, და ჭკოთხა:

— ეგ რა იყო, დედა?

— ქამა-სოკო, შვილო, — ბრის ასეთი სოკო — უხადსეხა დედამ; მითი მუხავებული წვენი მრთელ კემრთელია. ხედაი ქამა-სოკო თერთია, როცა ვაძსობენ — სელ მთლად მუხადება.

მრთელ მოეწონა ნატოს ქამა-სოკოთი მუხავებული წვენი და მის მუძეც ისე მუეუვრდა ეს სოკო, რომ ვოკალითვის, როცა მინდობი ხს ტეუმი დახეირობდა, ქამა-სოკოს ეკებდა.

ერთხელ ნატომ ჰნახა ერთ ბებერ ჯარჯვის ძირში
კო, ღამისი, როგორც ვუვილი. თუი სიკურდის მესხესი
ქქონდა, აღისიყური და მოღად თეორ სიღებით დავისწკლეული.
ნატოს თუვის დღეში ასეთი ღამისი სოკო არ ეხახა.

— რა გემრიელი უნდა იყოს ეს სოკო! — თეიქრა ბავ-
შემა: — ტეუიღად კი არ არის ასეთი ღამისი. უნდა სისღობი
წავიღო, დედას, რასაკვირეულია, კინამოფხება.

მოკლიჯა ნატომ სოკო და სისქაროდ სისღობსკენ კაბრ-
ბეინა. მღსეღ მოიქსნცა გოკანა, ექქარებოდა დედისთუვის
ეხეეებინა ეს სოკო. ქაქანიო მუვარდა ზორდაზორ სიმწარე-
ლოში, სიდაც იმ დროს იძისი დედა უესეესებდა.

— რამ მოკქსნცა ბერე, ნატო? — აღერსითა ჰკითხა დე-
დამ. — უთეოდ შორს...

— შეხედე, დედა, რა ღამისი სოკო ვიპოვე, — სიტევა
კადავეეეეინა დედას ნატომ: — ხაგდე ქაბბი, მკვის წვენი უსა-
თეოდ უერო გემრიელი იქნება.

— იქნება გემოთი სისე? — ჰკითხა მუქინებუღამ დედამ: —
ეს სოკო შხამიანია; ამის ჰნახა არ შეიძლება. ამას ქქიან
შხამს სოკო ანუ ციდა-მეუგანა; მარტო ბუხების კასავეეეეოდ
სიპრობენ.

— არა, გემოთ არ მინახამს, — დაამუვიდა ნატომ დედა, —
მაგრამ, დედი, კენაცვადე, მოისწარი, სე თე შეიძლება ამის-
თანა ღამისი სოკო შხამიანი იყოს?

— იცოდე, შეიღო, რაც ბრჭევისინავს, ეველა თქრო არ
არის, — უნახუნა დედამ: — აი, მკვადითად, შენი სოკო, თქმა
არ უნდა, მრეულ ღამისია, მაგრამ სიჭქელად კი არ ვარუბ...
მოიტა ცოტა წეღლი დეუხსნა, მქრის უსწიღის დეუბერი და
სისადიღო თთანში დეუღებ, სიდაც ბეერი ბუხია. შენ თეითონ
ჰნახე — იკემებენ თე არა ბუხები, მამისეუ დაისოცებინა.

ეროვნული
ბიბლიოთეკა

ციფრების ამოცანა.

(წარმოდგენილი კ. ღარაშვილის მიერ)

ჩვენ კვების ამხიარი ნახტო უჯრები, როგორც აქ არის
ნახეუნი, ბურღული კვების შემდეგი ციფრები.

7	6	2	5	9
8				
4				
7				
3				

1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8 და 9. ეს ციფრები
მოათვისეთ ამ უჯრებში ისე, რომ თანვე
მხარეს განთავსდეს თვდა სხვა (23).

ანდაზები.

(წარმოდგენილი გვარამძე კ. შესხის მიერ).

- 1) ფურცელსა და ჭანჭყელას შორის კაცს ჭიკის ასწავლით.
- 2) მოკვებზე კვებში მხეში ჩაქვრდება.

HT

რ ე ბ უ ს ი .

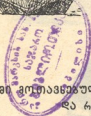
(წარმოდგენილი კ. დარაშვილის მიერ).

2

100

მე-4 №-ში მოთავსებულ სახუმარო გამოცანის, ცხრილის და რეზუსის აღსნა:

1. იმეტომ რომ თრ დღეს შუა დამე არის.
2. რესიდაუედი.
3. ჭრეჭინამ, კრისხელ ჭრეჭინით, მიუღლი 'საფხული ბტარბ.

რედაქტორი: ნანო ნაკაშიძე. გამომცემელი: თ. შ. ა. თუმანაშვილი.

მიიღება ხელის მოწერა 1911 წლისათვის

ქართულ ახალ **მ.რ.-ქაპიკიან** ყოველ-დღიურ გაზეთ

„სინათლე“-სე

ივ. ზ. როსტომაშვილის რედაქტორობით. ფასი გაზეთისა ყველგან გაგზავნით: წლით—4 მან. ნახევარ წლით—2 მან. 25 კაპ.; ერთის თვით—40 კაპ.; ცალკე ნომერი ყველგან—2 კაპ. საზღვარ-გარეთ ესევე ფასები ერთი ორად. წიგნებზე ყოფილ ხელის მომწერთ გაზეთი გაეგზავნება მუქთად მკათათვის პირველამდის. რედაქტორის ნახვა შეიძლება 12 დან 3 საათამდის რედაქცია-კანტორაში (Головин. пр. Типография Е. Кереселидзе. противъ Разгон. станціи).

ფული უნდა გამოიგზავნოს ამ ადრესით: Тифлисъ, ред. Синагле Ив. П. Ростомашвили.

რედაქტორ-გამომცემელი ივ. ზ. როსტომაშვილი.

ამკენიერო—შედაგოვიურს და საღიატურატურთ ქურნად

„განათლება“-ზე

(წელიწადი შეთხუ)

ქურნალი გამოვა ყოველ თვეში, გარდა ზაფხულის ორის თვისა, იმავე პროგრამით, როგორც ამდენხანს გამოდიოდა. ქურნალი წლიურად ღირს გაგზავნით **სამი მანეთი**, ნახევარი წლით 2 მანეთი. სოფლის მასწავლებელთათვის წლიურად 2 მანეთი. ცალკე ნომრები გასასყიდად არსად არ გაიგზავნება. დაიბეჭდება იმ დენი ცალი, რამდენიც ხელის მომწერნი იქნებიან. ხელის მოწერა მიიღება ტფილისში „წერა-კითხვის საზოგადოების“ წიგნის მაღაზიაში **ივანე ავალიშვილთან** და „ნაკადულის“ რედაქციაში, პროვინციებში კერძო აგენტებთან.

მისამართი: Тифлисъ Дворянская Грузинская гимназія **Лаурсабუ Герасимовичу Боцвадзе.**

ქართული
ენციკლოპედია

გიილუბა ხელის მოწერა

1911 წლის იანვრიდან 1912 წლის იანვრამდის
საქმასწავლო სურათებისა და ჟურნალი

ნაკადული

წელიწადი მუშავდა

წდაურ ხელის მომწერლებს მიეკუთვნება:

24 წიგნი ჟურნალი „ნაკადუ-ლი“ მცირე წლოვანთათვის. **12** წიგნი ჟურნალი „ნაკადუ-ლი“ მოზრდილთათვის.

გარდა ამისა 1911 წლის ხელის მომწერლებს საჩუქრად მიეცემათ:

I. ლევ ტოლსტოის მოთხრობა: **ბავშვობა და სიწარმე**, თარგმანი, ლევ ტოლსტოის სურათით და ბიოგრაფიით, II. **„ჩემი მშობლები“**.

ჟურნალს ხელმძღვანელობას უწევს სკანკებოდ არჩეული სარედაქციო კომისია.

ფასი ჟურნალის: წდაურად ხუთი მხეთი. ნახევრის წლით **სამა** მხ.

სამხდვარ გარედ: წდაურად **შვიდი** მხეთი. ნახევარ წლით **ოთხი** მხ.

მცირე წლოვანთათვის 24 წიგნი **სამა** მხ. — მოზრდილთათვის 12 წიგნი **სამა** მხ. — ხელის მოწერა მიაღება წდაურად და ნახევარა წლით. ფულის შემოტანს შეიძლება ნაწილ-ნაწილად.

ხელის მოწერა მითვლება:

- 1) „ნაკადულის“ რედაქციაში, გოლოვინის პროსპ, ზუბალოვის სახ., № 8, ყოველ-დღე 9 — 2 საათ., სამშაბათობით საღამოთი.
- 2) წერა-კითხვის გამავრცელებელ საზოგადოების წიგნის მაღაზიაში, სასახლის ქუჩა, სახლი თავად-ახნაურობისა.

ნაკადულის რედაქცია სთხოვს ხელის მომწერთ:

ვისაც ჟურნალის ნომრები დააკლდება, მიმართონ აგენტს ანუ რედაქციას, არა უგვიანეს ერთის თვისა.

რედაქტორი **ნიკო ნაკაშიძე**
გამომცემელი **თავ. პ. ი. თუშანიშვილი**.